

Gemeente Heerde

2018

Najaarsnota

→ www.heerde.nl

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	3
Inleiding	4
Beknopte analyse	5
1. Bestuur en Veiligheid	8
Toelichting op het programma Bestuur	8
Wat mag het kosten?	8
Toelichting op de bij- en aframingen	8
2. Bedrijfsvoering	10
Toelichting op het programma Bedrijfsvoering	10
Wat mag het kosten?	10
Toelichting op de bij- en aframingen	10
3. Ruimte, Ondernemen en Wonen	11
Toelichting op het programma Ruimte, Ondernemen en Wonen	11
Wat mag het kosten?	11
Toelichting op de bij- en aframingen	11
4. Sociaal maatschappelijk	14
Toelichting op het programma Sociaal maatschappelijk	14
Wat mag het kosten?	14
Onvoorzien	17
Overhead	18
Algemene dekkingsmiddelen	19
Totaaloverzicht mutaties	21
Bijlage 1: Interne beheersing	22
Bijlage 2: Overzicht moties	27
Bijlage 3: Afkortingenlijst	29

Inleiding

Conform artikel 6 van de 'Financiële verordening gemeente Heerde 2017' (artikel 212 van de Gemeentewet), informeert het college de raad gedurende het jaar door 2 rapportages op te stellen; één voor de eerste 4 maanden (voorjaarsnota) en één over de eerste 9 maanden (najaarsnota). De nu voorliggende rapportage rapporteert over de eerste 9 maanden van 2018; qua indeling sluit deze aan bij de programmabegroting 2018.

Leeswijzer

Deze Najaarsnota begint met een beknopte analyse waarin het voorlopig resultaat wordt weergegeven en waarin u wordt meegenomen over het budgetverloop gedurende dit jaar. Vervolgens wordt er per programma kort en bondig aangegeven waar de budgetmutaties zich voordoen. Afgesloten wordt met een totaaloverzicht van deze mutaties en met de bijlagen 'interne beheersing', 'overzicht moties' en de 'afkortingenlijst'.

Beknopte analyse

In het voorjaar van dit jaar werd duidelijk dat 2018 budgettair gezien een lastig jaar zou worden. Het rekeningresultaat over 2017 viel tegen en ook de bijstelling van de budgetten voor 2018 bij de **voorjaarsnota** resulteerde in een forse negatieve tegenvaller van -/- € 1.709.000,-. Op dat moment is meteen ingegrepen; op 25 april 2018 is de **budgetfreeze** afgekondigd. Deze budgetfreeze, die voor heel 2018 geldt, houdt in dat er, afgezien van calamiteiten en aangegane verplichtingen, geen geld meer wordt uitgegeven. Budgettair is hiermee € 807.000,- 'opgehaald'. Hiermee werd de negatieve prognose voor 2018 teruggebracht naar -/- € 902.000,-.

Op verzoek van de raad is na de zomervakantie opnieuw, maar ditmaal op hoofdlijnen, gekeken naar het verloop en de uitputting van de budgetten en is er de **midzomeranalyse** opgesteld (saldo -/- € 387.230,-). De midzomeranalyse was echter een beknopt document; slechts de 10 belangrijkste budgetten (vooral sociaal domein, algemene uitkering en personeel) werden in beeld gebracht. Bovendien was op dat moment de septembercirculaire nog niet verwerkt. Wel bevestigde deze analyse dat de budgetfreeze en de aangescherpte en uitgebreide (budget)controls effect sorteerden; de prognose voor 2018 verbeterde.

Helaas bleek opnieuw dat het rijk niet in staat is om stabiliteit aan te brengen in de rijksuitkeringen. De uitkomst van de septembercirculaire was ten opzichte van de meicirculaire in totaliteit -/- € 281.000,- nadeliger. Ook het toegezegde budget voor duurzaamheid, het zogenaamde enveloppengeld, is nog steeds niet beschikbaar gesteld.

In deze **najaarsnota** is de septembercirculaire verwerkt. Tevens zijn alle budgetten op detailniveau geanalyseerd en waar nodig bijgesteld. De uitkomst van deze najaarsnota is een negatieve prognose voor 2018 van -/- € **292.591,-**. Dit is ondanks de septembercirculaire een beter resultaat dan bij de midzomeranalyse was geprognosticeerd.

De oorzaken voor deze gunstigere prognose zijn met name:

- Verkoopopbrengst De Spreng (locatie Andoornstraat en Roggeweg) € 184.000,-;
- Hogere legesinkomsten WABO € 100.000,-;
- Hogere dividenduitkeringen BNG, Vitens en ROVA € 47.300,-;
- Hogere secretarieleges € 40.000,-;
- Hogere O.Z.B. inkomsten € 40.000,-.

De verkoop van de vrijgekomen locatie 'de Spreng' heeft een nettowinst van € 826.193,- opgeleverd. Normaliter wordt een boekwinst of -verlies van een vrijgekomen locatie toegevoegd c.q. onttrokken aan de reserve 'vrijkomende locaties'. Aangezien niet verwacht wordt dat de resterende vrijgekomen locaties verliesgevend worden, is het opnieuw aanzuiveren van deze reserve overbodig. Voorgesteld wordt daarom om € 642.000,- van de boekwinst anders te bestemmen door het toe te voegen aan de reserve 'gebouwen'. Aan deze reserve wordt niet jaarlijks gedoteerd, waardoor die onder druk komt te staan. Het huidige saldo van ca. €1,3 miljoen is namelijk geenszins toereikend om alle nabije verplichtingen te kunnen dekken: achterstallig onderhoud gemeentelijke objecten, privatisering van de sportaccommodaties en het (achterstallig) grootonderhoud van het raadhuis (als onderdeel van de totale renovatie).

We blijven ook de laatste maanden van het jaar scherp sturen op de budgetten met als doel deze prognose vast te houden of, indien mogelijk, te verbeteren. Wel moet worden opgemerkt dat er nog recente ontwikkelingen en risico's zijn met mogelijk financiële (nadelige) gevolgen. De belangrijkste zijn hieronder uitgewerkt.

Ontwikkelingen en Risico's die zich in 2018 nog kunnen voordoen

Personeelsbudget bij ziekte

In de begroting 2018 is rekening gehouden met een budget van € 170.000,- ter vervanging van personeel bij ziekte. Naar verwachting komen we uit op een benodigd budget voor vervanging vanwege ziekte over 2018 van circa € 300.000,-. De extra inhuur vanwege ziekte kan, naar verwachting, binnen de totale personeelskosten opgevangen worden. We gaan bij deze prognose wel uit van het huidige ziekteverzuim. Mocht noodzakelijke vervanging vanwege ziekte de laatste maanden verder gaan stijgen dan is dit een financieel risico.

Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland

Zoals u hebt vernomen is er aantal ontwikkelingen bij de Veiligheidsregio die zouden kunnen leiden tot hogere kosten voor 2018. Wij hopen u binnenkort nader te kunnen informeren wat dit voor onze gemeente voor 2018 in financiële zin betekent.

Asbestsanering Horsthoekschool

Bij de voorjaarsnota is een bedrag beschikbaar gesteld van € 80.000,- voor de asbestsanering van de Horsthoekschool. We gingen er hierbij vanuit dat de meeste goederen in de Horsthoekschool gereinigd konden worden van asbest. Bij de sanering bleek dat reiniging van een groot aantal van de goederen niet mogelijk was. Tijdens de sanering bleek verder dat het gebied dat in de school gereinigd moest worden fors groter was dan in eerste instantie gedacht. Daarnaast is er klantgericht gesaneerd, dat wil zeggen dat alles op alles gezet is (ook weekenden doorgewerkt) om de planning afgestemd met het schoolbestuur te halen. Ook zijn de kosten die te maken hebben met het vervoer van de leerlingen naar Epe en de huur van de schoolgebouwen behoorlijk. We zijn nog in gesprek met het bestuur van Stichting Pro over welke kosten door ons vergoed gaan worden. Vooralsnog gaan we er vanuit dat het bedrag voor de totale sanering met alle bijkomende kosten fors hoger is dan in eerste instantie was voorzien. Ook wordt op dit moment iedere maand het complex door een expert gemonitord om de risico's van verspreiding van asbestvezels te volgen. Hieruit volgen tot nu toe kleine herstelwerkzaamheden als het dichtzetten van scheuren. Daarmee kunnen we de situatie tot op heden beheersbaar houden.

Claim compensatie tekorten sociaal domein 2016 en 2017 Jeugd en WMO

Om gemeenten te compenseren voor de tekorten op het terrein van jeugd en Wmo in 2016 en 2017 is een fonds tekortgemeenten ingesteld. Het fonds bedraagt € 200 miljoen. Dit bedrag wordt aan de hand van verschillende criteria verdeeld over gemeenten die een aanvraag hebben ingediend. Gemeente Heerde heeft ook een aanvraag ingediend. Deze aanvraag moet nog door het fonds tekortgemeenten beoordeeld worden. Omdat toekenning afhankelijk is van deze beoordeling en afhankelijk is van het totaal van het aantal aanvragen is op voorhand niet in te schatten of en eventueel welk bedrag voor compensatie in aanmerking komt.

PlusOV

Bij PlusOV wordt vooralsnog een overschrijding van € 90.000,- voorzien. Dit tekort kan worden gecompenseerd door de nieuwe vereveningssysteem. Uitgangspunt is namelijk dat herziening van deze systematiek bestuurlijk binnen de regio nog dit jaar wordt bekrachtigd. Mocht dit besluitvormingsproces onverhoopt stagneren, dan zal voornoemd bedrag bij de jaarrekening moeten worden genomen.

Project Gebiedsontwikkeling

De accountant is momenteel bezig met de finale controle van het project Gebiedsontwikkeling. Nadat de accountant de stukken heeft goedgekeurd dan vindt er een 2^e controle plaats door de provincie Gelderland over de verantwoording van het project. Wanneer er naar aanleiding van deze controles nog correcties moeten worden gemaakt dan kan dit (nadelige) financiële gevolgen hebben voor de normale exploitatie.

Grondexploitatie

De economische groei van de afgelopen jaren heeft een positief effect op de lopende grondexploitatieprojecten binnen de gemeente Heerde; verwacht wordt dat 2018 met winst kan worden afgesloten. De onzekerheid over de hoogte van deze winst is nu nog te groot om dit al in te boeken bij deze najaarsnota; vooral de ontwikkelingen rondom De Kolk in Wapenveld moeten eerst worden afgewacht. Bij de jaarafsluiting worden de grondexploitatiecomplexen afgesloten en is het bedrag van de winstneming bekend.

1. Bestuur en Veiligheid

Toelichting op het programma Bestuur

Dit programma gaat over het besturen van de gemeente en de veiligheid van de inwoners. De raad en het college, bestuurlijke samenwerking, communicatie en rechtsbescherming van inwoners maar ook over openbare orde en veiligheid, de lokale regels in de Algemene Plaatselijke Verordening, de lokale uitvoering van de drank- en horecawet en handhaving, vallen onder dit programma. Ook komt in dit programma inclusief denken aan de orde, om het inclusieve gemeentebrede karakter hiervan te benadrukken.

Wat mag het kosten?

Exploitatie				
Lasten	Primaire begroting 2018	Begr. wijzigingen 2018	Mutaties najaarsnota	Prognose 2018
Bestuur	906.588	156.108	42.500	1.105.196
Veiligheid	1.461.939	-28.150	5.000	1.438.789
Totaal lasten	2.368.527	127.958	47.500	2.543.985
Baten	Primaire begroting 2018	Begr. wijzigingen 2018	Mutaties najaarsnota	Prognose 2018
Bestuur	0	0	0	0
Veiligheid	-21.220	0	300	-20.920
Totaal baten	-21.220	0	300	-20.920
Resultaat	2.347.307	127.958	47.800	2.523.065

Toelichting op de bij- en aframingen

Product Bestuur

Benoemingsprocedure burgemeester

De kosten voor de benoemingsprocedure van de burgemeester, die momenteel wordt opgestart, worden ingeschat op € 7.500,-.

Bestuurlijke samenwerking (CleanTech regio)

De bijdrage aan de CleanTech regio is hoger dan voorheen betaald werd aan de RNV; hiervoor moet voor dit jaar € 35.000,- worden bijgeraamd.

Product Veiligheid

Extra luchtverkenningen bosbrandbestrijding stichting het Veluws Bosbrandweer Comité

Aan de stichting het Veluws Bosbrandweer Comité moet een extra bijdrage van € 5.000,- worden bijgeraamd vanwege extra veel luchtverkenningen in kader van de bosbrandbestrijding als gevolg van de langdurige droogte.

Leges APV

Er is al jaren een dalende tendens in de inkomsten uit leges van de APV. Belangrijke oorzaak is het besluit van de raad destijds om voor de meeste (evenementen)vergunningen geen leges meer te vragen. Andere vergunningen worden zoveel als mogelijk voor meerdere jaren verleend (veelal 4 jaar) waardoor 1 maal in de 4 jaar extra inkomsten uit leges binnenkomen. Verwacht wordt € 8.500,- minder aan leges binnen te krijgen dan begroot.

Opbrengst controle brandkranen

De controle van de brandkranen wordt door de gemeente Heerde ook uitgevoerd voor de gemeente Hattem en Oldebroek. Hiervoor is € 8.200,- ontvangen waarvoor geen raming was opgenomen in de begroting.

2. Bedrijfsvoering

Toelichting op het programma Bedrijfsvoering

De gemeente is een betrouwbare rentmeester van de publieke middelen. Uitgangspunt is dat de exploitatie op orde is om jaarlijks te kunnen voldoen aan de voorwaarde van een sluitende begroting. Naast financiën en de financiële uitvoering van het Grondbeleid, vallen onder dit programma de gemeentelijke organisatie, de accommodaties voor gemeentebestuur en ambtelijke organisatie, burgerzaken, het streekarchivariaat, basisregistraties, informatisering en automatisering en elektronische dienstverlening.

Wat mag het kosten?

Exploitatie				
Lasten	Primaire begroting 2018	Begr. wijziging 2018	Mutaties najaarsnota	Prognose 2018
Financiën	1.217.121	-874.924	902.212	1.244.409
Burgerzaken	383.073	-18.484	0	364.589
Uitvoering Grondbeleid	152.999			152.999
Basisregistratie	44.690	21.520	0	66.210
Streekarchivariaat	63.971	-5.070	0	58.901
Totaal lasten	1.861.854	-876.958	902.212	1.887.108
Baten	Primaire begroting 2018	Begr. wijziging 2018	Mutaties najaarsnota	Prognose 2018
Financiën	-54.397	0	0	-54.397
Burgerzaken	-295.820	40.000	-40.000	-295.820
Uitvoering Grondbeleid	-194.172	0	0	-194.172
Basisregistratie	0	-22.600	0	-22.600
Streekarchivariaat	0	0	0	0
Totaal baten	-544.389	17.400	0	-566.989
Resultaat	1.317.465	-859.558	862.212	1.320.119

Toelichting op de bij- en aframingen

Product Financiën

Nadelig begrotingssaldo

Om het nieuwe begrotingssaldo bij deze najaarsnota zichtbaar te maken moet het negatieve saldo van de voorjaarsnota 2018 en de budgetfreeze worden teruggeboekt. Dit saldo bedraagt € 902.212,-.

Product Burgerzaken

Secretarieleges

De inkomsten uit secretarieleges zijn te laag geraamd; verwacht werd dat deze als gevolg van de invoering van de tienjarige geldigheid voor paspoorten en identiteitskaarten fors zouden afnemen. Nu dit effect in werkelijkheid veel geringer is kunnen de leges met € 40.000,- naar boven worden bijgesteld.

3. Ruimte, Ondernemen en Wonen

Toelichting op het programma Ruimte, Ondernemen en Wonen

Dit programma gaat over duurzaamheid, het beheer en onderhoud van de openbare ruimte en het bos, ruimtelijke ontwikkelingen, economie, recreatie & toerisme en bouwen & wonen. Onder dit programma valt ook het opstellen van de omgevingsvisie, een instrument in het kader van de nog vast te stellen omgevingswet. Met het toepassing van uitnodigingsplanologie hebben we ons al voorbereid op deze wet. Onze rol bij ruimtelijke vraagstukken is daarmee veranderd. De omgevingsvisie maken we samen.

Wat mag het kosten?

Exploitatie				
Lasten	Primaire begroting 2018	Begr. wijziging 2018	Mutaties najaarsnota	Prognose 2018
Duurzaamheid	69.381	0	-30.000	39.381
Economie	122.722	1.463	0	124.185
Toerisme	313.086	597	5.800	319.483
Bouwen & Wonen	733.790	-6.006	23.747	751.531
Ruimtelijke ontwikkeling	352.781	26.716	0	379.497
Accommodaties	295.664	28.841	865.000	1.189.505
Gebiedsontwikkeling	19.505	0	0	19.505
Beheer & Onderhoud	7.177.331	-97.694	1.265.790	8.345.427
Bosbeheer	110.253	-21.540	0	88.713
Totaal lasten	9.194.513	-67.623	2.130.337	11.257.227
Baten	Primaire begroting 2018	Begr. wijziging 2018	Mutaties najaarsnota	Prognose 2018
Duurzaamheid	0	0	30.000	30.000
Economie	-7.050	0	0	-7.050
Toerisme	0	0	-5.800	-5.800
Bouwen & Wonen	0	0	-370.000	-370.000
Ruimtelijke ontwikkeling	-469.982	0	0	-469.982
Accommodaties	-131.171	0	-1.109.193	-1.240.364
Gebiedsontwikkeling	0	0	0	0
Beheer & Onderhoud	-4.272.728	-266.257	-1.354.099	-5.893.084
Bosbeheer	-149.102	0	0	-149.102
Totaal baten	-5.030.033	-266.257	-2.809.092	-8.105.382
Resultaat	4.164.480	-333.880	-678.755	3.151.845

Toelichting op de bij- en aframingen

Product Duurzaamheid

Budget duurzaamheid

Het budget voor duurzaamheid, voor 2018 € 45.000,-, wordt maar voor een klein deel gebruikt. Voorgesteld wordt om het resterende deel ad. € 30.000,- van dit budget te reserveren in een nieuw te vormen reserve 'duurzaamheid' zodat dit geld op een later moment kan worden ingezet.

Product Toerisme

Sponsorbijdragen klompenpadennetwerk (toevoeging reserve klompenpadennetwerk)

Ook dit jaar zijn er weer sponsorbijdragen ontvangen voor het klompenpadennetwerk; in totaliteit € 5.800,-. Voorgesteld wordt om dit bedrag opnieuw toe te voegen aan de reserve 'Klompenpadennetwerk', zodat dit geld op een later moment kan worden ingezet voor het beheer en onderhoud.

Product Bouwen & Wonen

Dwangsom

Een in 2017 opgelegde dwangsom van € 30.000,- kan niet worden geïnd en moet dit jaar worden afgeboekt.

Legesinkomsten WABO

De legesinkomsten zijn dit jaar (fors) hoger dan de oorspronkelijke raming; verwacht wordt dat er uiteindelijk € 800.000,- aan legesinkomsten wordt ontvangen. Momenteel is er € 400.000,- geraamd; er kan dus nog € 400.000,- worden bijgeraamd. Een groot deel van dit bedrag (€ 299.000,-; onderdeel Overhead) wordt ingezet voor externe inhuur om het grote aantal bouwaanvragen af te wikkelen binnen de daarvoor geldende wettelijke termijn.

Asbestinventarisatie ODNV

De begroting van de ODNV is verhoogd met een bedrag van € 23.747,-. Dit geld is nodig om de extra sloop-asbest (inventarisatie) taken die dit jaar nog moeten plaatsvinden te kunnen betalen.

Product Accommodaties

Schade-uitkering prinses Margrietschool

De prinses Margrietschool was op het moment van de brand onderverzekerd; een fout van de taxateur. Hierdoor was de uitkering van de brand lager dan verwacht. Na een langdurige periode is de gemeente Heerde alsnog in het gelijk gesteld en is er een aanvullende uitkering van € 60.000,- ontvangen. Daarmee is het dossier gesloten.

Verkoopopbrengst De Spreng (toevoeging reserve vrijkomende locaties na aframing sloopkosten en boekwaarde)

De voormalige school 'De Spreng' (locatie Andoornstraat en Roggeweg) is verkocht voor een bedrag van € 1.025.193,-. Na afboeking van de sloopkosten (€ 35.000,-) en de boekwaarde (€ 164.000,-) resteert er een boekwinst van € 826.193,-. Voorgesteld wordt om hiervan € 642.000,- te reserveren voor het achterstallige onderhoud van de gemeentelijke gebouwen. Het restant ad. € 184.193,- kan vrijvallen ten gunste van het rekeningresultaat.

Sloopkosten Zwolseweg 51 (dekking reserve vrijkomende locaties)

De kosten voor het slopen en de asbestsanering van Zwolseweg 51 bedroegen € 24.000,- en moeten nog worden bijgeraamd. Voorgesteld om deze kosten te dekken uit de reserve 'vrijkomende locaties'. Een eventuele verkoopopbrengst wordt te zijner tijd weer toegevoegd aan deze reserve.

Product Beheer & Onderhoud

Aanvullende compensatiebijdrage areaaluitbreiding Hoogwatergeul (toevoeging reserve beheer en onderhoud infrastructuur en kunstwerken voormalig projectgebied Hoogwatergeul)

Als gevolg van de areaaluitbreiding Hoogwatergeul is er in 2017 een compensatiebijdrage voor het beheer en onderhoud van het gebied ontvangen van ruim € 3,3 miljoen. Inmiddels is voor dit jaar nog een aanvullende bijdrage van € 1.108.347,- ontvangen. Voorgesteld wordt om dit bedrag eveneens te doteren aan de reserve 'beheer en onderhoud infrastructuur en kunstwerken voormalig

projectgebied Hoogwatergeul' zodat in de toekomst hieruit de onderhoudskosten voor dit gebied kunnen worden betaald.

Afrondingskosten project gebiedsontwikkeling (dekking reserve gebiedsontwikkeling)

Het project gebiedsontwikkeling en de (accountants)controle ervan verkeert momenteel in de afrondende fase. Verwacht wordt dat de kosten hiervoor nagenoeg gelijk zullen zijn aan het resterende bedrag van de reserve 'gebiedsontwikkeling'; namelijk € 38.294,-. Voorgesteld wordt om dit bedrag uit de reserve vrij te laten vallen en in te zetten voor de afronding van dit omvangrijke project.

Herstel degeneratieschade (toevoeging reserve degeneratieschade)

Dit jaar is er bijna € 43.000,- ontvangen aan degeneratieschade aan de openbare ruimte. Voorgesteld wordt om dit geld toe te voegen aan de reserve 'herstel degeneratieschade' zodat dit op een later moment kan worden ingezet om de herstelwerkzaamheden uit te voeren.

Bijdrage waterschap teveel ontvangen beheervergoeding openbare verlichting (dekking reserve cofinanciering rivierfront)

In 2017 is er een beheervergoeding van het waterschap ontvangen voor geplaatste lichtmasten in het projectgebied van de Hoogwatergeul. Deze vergoeding was te hoog; hiervan moet € 138.158,- worden terugbetaald. Destijds was dit bedrag toegevoegd aan de reserve 'cofinanciering rivierfront'. Aangezien er nog geen onttrekking uit deze reserve had plaatsgevonden kan deze vergoeding hieruit worden (terug)betaald.

Dividenduitkering ROVA

De ROVA heeft over 2017 € 163.328,- dividend uitgekeerd. De gemeente Heerde heeft in de raming rekening gehouden met een dividendinkomst van € 137.000,-; dit betekent dat er € 26.300,- kan worden bijgeraamd.

Overheveling naar kostendekkende exploitatie begraven

In het raadsvoorstel van 18 december 2017 over tarieven begraven 2018 is aangegeven dat het aandeel overhead van begraven niet is toegevoegd aan de normale exploitatie maar is verwerkt in de kostendekkende tarieven van begraven. Dit komt door de organisatieontwikkeling en een toename van de begrote uren voor het onderhoud. Deze wijziging moest nog worden verwerkt in de begroting 2018; en betekent een voordeel van € 62.009,- voor de exploitatie.

4. Sociaal maatschappelijk

Toelichting op het programma Sociaal maatschappelijk

Het programma Sociaal Maatschappelijk gaat over alles wat mensen in hun directe bestaan raakt en heeft primair betrekking op zorg, welzijn, arbeid, onderwijs, volksgezondheid en vrijetijdsbesteding zoals sport en kunst en cultuur. Het gaat om mensen en de wijze waarop zij in staat zijn om deel te nemen aan de samenleving en invulling geven aan hun eigen verantwoordelijkheid.

Wat mag het kosten?

Lasten	Primaire begroting 2018	Begr. wijziging 2018	Mutaties najaarsnota	Prognose 2018
Preventie	0	0	0	0
Onderwijs & Educatie	288.741	50.005	17.963	356.709
Onderwijshuisvesting	436.791	-158	0	436.633
Kunst, Cultuur & Media	614.673	1.350	15.000	631.023
Sport	301.040	18.368	0	319.408
Accommodaties SMV	953.962	-23.741	0	930.221
Informatie & Toegang sociaal domein	230.836	66.464	0	297.300
Jeugdhulp individuele voorzieningen	4.539.758	722	-259.955	4.280.525
Jeugdhulp overige voorzieningen	1.541.865	-154.090	0	1.387.775
Participatie & Werk	2.775.262	33.960	8.400	2.817.622
Inkomen	3.627.565	111.249	211.620	3.950.434
Wmo maatwerkvoorzieningen	1.965.707	154.109	180.000	2.299.816
Wmo algemene voorzieningen	2.849.138	617.897	6.500	3.473.535
Totaal lasten	20.125.338	876.135	179.528	21.181.001
Baten	Primaire begroting 2018	Begr. wijziging 2018	Mutaties najaarsnota	Prognose 2018
Preventie	0	0	0	0
Onderwijs & Educatie	-197.095	0	-17.963	-215.058
Onderwijshuisvesting	-41.000	0	0	-41.000
Kunst, Cultuur & Media	-2.500	0	0	-2.500
Sport	-24.473	-25.000	0	-49.473
Informatie & Toegang sociaal domein	0	0	0	0
Accommodatie SMV	-579.823	0	0	-579.823
Jeugdhulp individuele voorzieningen	0	0	0	0
Jeugdhulp overige voorzieningen	-31.238	0	0	-31.238
Participatie & Werk	0	0	-8.400	-8.400
Inkomen	-2.362.474	-109.325	-195.034	-2.666.833
Wmo maatwerkvoorzieningen	-86.090	25.000	0	-61.090
Wmo algemene voorzieningen	-47.400	-62.320	0	-109.720
Totaal baten	-3.372.093	-171.645	-221.397	-3.765.135
Resultaat	16.753.245	704.490	-41.869	17.415.866

Toelichting op de bij- en aframingen

Product Onderwijs & Educatie

Onderwijsachterstandenbeleid

De bijdrage vanuit het rijk voor het onderwijsachterstandenbeleid is met € 14.786,- verhoogd. Dit extra budget wordt dit jaar ook nog ingezet voor het onderwijsachterstandenbeleid en moet dus ook aan de lastenkant worden bijgeraamd.

Rijksbijdrage volwasseneneducatie / inzet taaltrajecten en -stages

Voor 2018 wordt er € 3.177,- extra ontvangen voor volwasseneneducatie. Dit extra geld wordt besteed aan de inkoop van taaltrajecten en taalstages bij Taalpunt en ROC Deltion.

Product Kunst, Cultuur en Media

Tegemoetkoming exploitatietekort 2017 stichting het Dorpshuis

Het college heeft in de vergadering van 3 juli 2018 besloten om stichting het Dorpshuis een verliescompensatie van € 15.000,- over het kalenderjaar 2017 uit te betalen en om dit bedrag bij de najaarsnota 2018 bij te ramen.

Product Jeugdhulp individuele voorzieningen

Zorg in natura (ZIN) Jeugdzorg

Voor 2018 is er een nieuwe inschatting gemaakt voor de ZIN kosten van de jeugdzorg. De basis voor deze inschatting zijn de daadwerkelijk gefactureerde bedragen door de zorgleveranciers over het eerste halfjaar. Van een aantal leveranciers (9 van de 56) is bekend dat de maandelijkse facturatie nog niet op orde is (hierover is de gemeente in overleg met de zorgaanbieders). Voor deze leveranciers is een inschatting gemaakt van de daadwerkelijk te verwachten kosten op basis van de openstaande verplichtingen afgezet tegen de productieverklaringen over 2017 en kennis vanuit de uitvoering over deze aanbieders. Doorrekening van deze methode resulteert in een verwachte realisatie van € 3.870.000,-; een besparing van € 265.000,- op het reeds geraamde budget.

Subsidie Veilig Thuis 2017

In de begroting is geen rekening gehouden met de afrekening subsidie Veilig Thuis over 2017. Hierdoor ontstaat op deze post een overschrijding van € 25.045,-. Dit bedrag kan voor € 20.000,- worden gecompenseerd door het niet benutten van de post 'overige goederen en diensten' bij dit subproduct. Verwijzen naar collegebesluit

Product Participatie & Werk

Werkgeversdienstverlening (dekking reserve budget re-integratie)

De pilot werkgeversdienstverlening is ook in 2018 voortgezet. De kosten ad. € 8.400,- kunnen worden betaald door dit bedrag te onttrekken uit de reserve 'budget re-integratie'.

Product Inkomen

Bijstandsuitkeringen / gebundelde uitkering

Aanvankelijk (bij het opstellen van de notitie vangnetuitkering) was de verwachting dat het tekort voor 2018 uit zou komen op bijna € 84.000,- voor dit jaar. Omdat de verhouding uitstroom/instroom in werkelijkheid een negatiever beeld te zien geeft dan de oorspronkelijke inschatting moet deze verwachting worden bijgesteld; de verwachting is dat de meerkosten voor de bijstandsuitkeringen € 200.000,- bedragen. Hiertegenover kan € 70.000,- als opbrengst worden bijgeraamd. Dit betreffen terugvorderingen die dit jaar zijn ontvangen; hiervoor was geen raming

opgenomen. De recentste berekening van de gebundelde uitkering geeft voor dit jaar een voordeel van € 125.034,- ten opzichte van de huidige raming. Dit bedrag is in deze najaarsnota bijgeraamd.

Bijdrage stadsbank

Dit jaar zijn er minder zaken doorgezet naar de Stadsbank dan verwacht; deze post kan daarom met € 20.000,- worden afgeraamd.

Uitkeringsadministratie Oldebroek

Het bedrijfsplan 2018 van de uitkeringsadministratie is bijgesteld met een budgetbijstelling van € 43.000,- tot gevolg. 34% van de kosten van de uitkeringsadministratie heeft betrekking op de gemeente Heerde; dit resulteert in een aanvullende bijdrage van € 14.620,-.

Meerkosten sociale recherche i.v.m. overstap naar regio Stedendriehoek

De gemeente Heerde heeft ook voor wat betreft de sociale recherche de overstap gemaakt naar de regio Stedendriehoek. De kosten voor deze taak zijn bij deze regio hoger; voor dit jaar moet € 17.000,- extra worden betaald.

Product Wmo maatwerkvoorzieningen

Woningaanpassingen

Er wordt, zoals elk jaar, begroot op 1 grote woningaanpassing en de normale uitgaven voor kleine woningaanpassingen. De huidige stand van zaken is dat er 3 tot 4 grote woningaanpassingen gerealiseerd moeten worden in 2018. Dit meerkosten hiervoor worden ingeschat op € 180.000,-.

Product Wmo algemene voorzieningen

Huishoudelijke hulp

Het uurtarief voor de huishoudelijke hulp is in werkelijkheid € 25,75. In de begroting is rekening gehouden met een uurtarief van € 25,-. Doorrekening van deze meerkosten resulteert in een extra raming van € 48.500,- voor de huishoudelijke hulp.

Algemene voorzieningen regieondersteuning

De aanbieder van de AVR heeft schriftelijk aangegeven dat deze organisatie € 885.000,- nodig heeft om de AVR in 2018 uit te voeren (oorzaak: minder cliënten als geprognoseerd door in- en uitstroombesluit aan te passen. Hierdoor kan er € 42.000,- worden afgeraamd.

Onvoorzien

De post Onvoorzien wordt door het college ingezet voor onuitstelbare, onvermijdbare en onvoorzienbare kosten tot maximaal € 10.000,- per gebeurtenis. De raad wordt bij de Voorjaarsnota, Najaarsnota en/of Jaarstukken geïnformeerd over de uitputting van dit budget.

Wat mag het kosten?

Exploitatie				
Lasten	Primaire begroting 2018	Begr. wijziging 2018	Mutaties najaarsnota	Prognose 2018
Onvoorzien	25.000	-25.000	0	0
Calamiteitenpot	0	250.000	50.000	300.000
Onttrekkingen calamiteitenpot		-248.950	-51.050	-300.000
Totaal lasten	25.000	-23.950	-1.050	0
Baten	Primaire begroting 2018	Begr. wijziging 2018	Mutaties najaarsnota	Prognose 2018
Onvoorzien	0	0	0	0
Totaal baten	0	0	0	0
Resultaat	25.000	-23.950	-1.050	0

Toelichting op de bij- en aframingen

Product Onvoorzien

Stelpost onvoorzien

De beginstand van de post Onvoorzien bedroeg € 25.000,-. Bij de voorjaarsnota is hiervan € 14.200,- gebruikt voor de huisvesting van een gezin. Het restant ad. € 10.800,- is bij de budgetfreeze afgeraamd.

Beginstand **€ 25.000,-**

Huisvesting gezin (voorjaarsnota 2018) -/- € 14.200,-

Aframing budgetfreeze 2018 -/- € 10.800,-

Tussenstand **€ 0,-**

Calamiteitenpot

Bij het invoeren van de budgetfreeze is tevens € 250.000,- toegevoegd aan een 'calamiteitenpot'. Deze pot is inmiddels nagenoeg leeg; ingeschat wordt dat er voor het resterende jaar nog € 50.000,- nodig is om nieuwe calamiteiten op te kunnen vangen.

Overhead

Wat mag het kosten?

Exploitatie Lasten	Primaire begroting 2018	Begr. wijziging 2018	Mutaties najaarsnota	Prognose 2018
Overhead	6.773.972	-190.803	279.000	6.862.169
Totaal lasten	6.773.972	-190.803	279.000	6.862.169
Baten	Primaire begroting 2018	Begr. wijziging 2018	Mutaties najaarsnota	Prognose 2018
Overhead	-551.177	-90.054	0	-641.231
Totaal baten	-551.177	-90.054	0	-641.231
Resultaat	6.222.795	-280.857	279.000	6.220.938

Toelichting op de bij- en aframingen

Product Overhead

Inhuur personeel omgevingsvergunning/bouwleges

De extra kosten voor het inhuren van personeel is het gevolg van het toegenomen aantal bouwaanvragen (€ 285.000,-). Daarnaast wordt er voor het project van de omgevingsvergunning naar verwachting voor € 14.000,- ingehuurd.

Budget functieboek

De invoering van het nieuwe functiewaarderingssysteem HR 21 gaat minder snel dan aanvankelijk was verwacht. Dit betekent dat het hiervoor beschikbaar gestelde budget van € 25.000,- maar voor een klein deel wordt gebruikt dit jaar. Daarom wordt voorgesteld om € 20.000,- van dit budget te reserveren in een nieuw te vormen reserve 'functieboek' zodat dit geld op een later moment kan worden ingezet.

Algemene dekkingsmiddelen

Algemene dekkingsmiddelen zijn vrij besteedbare inkomsten zonder vooraf bepaald bestedingsdoel. Conform de nieuwe richtlijnen worden deze budgetten nu onder een separaat hoofdstuk opgenomen (voorheen programma 2 Financiën, Economie en grote projecten). De inkomsten die tot dit onderdeel behoren zijn de Algemene Uitkering en overige uitkeringen uit het gemeentefonds, OZB, Precariobelasting, Toeristenbelasting, bespaarde rente over het Eigen Vermogen en ontvangen rentes en dividenden.

De uitgaven die bij dit onderdeel zijn opgenomen hebben betrekking op de inning en verwerking van bovengenoemde inkomsten.

Wat mag het kosten?

Exploitatie				
Lasten	Primaire begroting 2018	Begr. wijziging 2018	Mutaties najaarsnota	Prognose 2018
Algemene dekkingsmiddelen	483.018	-7.824	-28.300	446.894
Totaal lasten	483.018	-7.824	-28.300	446.894
Baten	Primaire begroting 2018	Begr. wijziging 2018	Mutatie najaarsnota	Prognose 2018
Algemene dekkingsmiddelen	-31.220.092	-94.776	-217.497	-31.532.365
Totaal baten	-31.220.092	-94.776	-217.497	-31.532.365
Resultaat	-30.737.074	-102.600	-245.797	-31.085.471

Toelichting op de bij- en aframingen

Product Algemene dekkingsmiddelen

Algemene uitkering gemeentefonds (mei- en septembercirculaire 2018)

Bijraming van het budget ad. € 37.968,- conform de mei- en septembercirculaire 2018. De meicirculaire gaf een voordeel aan voor de algemene uitkering van € 339.392,-. Naar aanleiding van de septembercirculaire moet de algemene uitkering echter weer met € 301.424,- naar beneden worden bijgesteld; per saldo een voordeel van € 37.968,-.

Integratieuitkering huishoudelijke hulp (mei- en septembercirculaire 2018)

Bijraming van het budget ad. € 16.582,- conform de mei- en septembercirculaire 2018. De uitgaven voor de huishoudelijke hulp zijn separaat bijgeraamd bij het programma Sociaal maatschappelijk.

Integratieuitkering participatie (re-integratiedeel) (mei- en septembercirculaire 2018)

Bijraming van het budget ad. € 23.700,- conform de mei- en septembercirculaire 2018. De uitgaven hoeven niet te worden bijgesteld.

Armoedebestrijding (meicirculaire 2018)

Bijraming van het budget ad. € 55.212,- conform meicirculaire 2018. De uitgaven hoeven niet te worden bijgesteld.

Integratieuitkering combinatiefunctionaris (meicirculaire 2018)

Bijraming van het budget ad. € 39.035,- conform meicirculaire 2018. De uitgaven hoeven niet te worden bijgesteld.

O.Z.B.-inkomsten

De werkelijke OZB-inkomsten zijn € 40.000,- hoger dan de raming; dit budget kan daarom naar boven worden bijgesteld.

Precariobelasting (dekking algemene reserve grondbedrijf)

De precario inkomsten moeten, als gevolg van uitspraak op bezwaar inzake belastingjaar 2017, met € 16.000,- naar beneden worden bijgesteld. Het maximaal te heffen tarief is teruggebracht naar het niveau van 10 februari 2016. Dit is het gevolg van de wetswijziging waarmee de precariobelasting op kabels en leidingen wordt afgeschaft per 1 januari 2022.

Rentevoordeel kort vreemd vermogen

Door de aanhoudende lage rentestand kan de raming voor het aantrekken van kort vreemd geld opnieuw naar beneden worden bijgesteld; ditmaal met € 12.300,-.

Dividenduitkering BNG

De BNG heeft over 2017 € 2,53 dividend per aandeel uitgekeerd. De gemeente Heerde heeft 9.126 aandelen in portefeuille; de totale dividenduitkering bedraagt daarmee € 23.089,-. In de raming was rekening gehouden met een dividendinkomst van € 15.000,-; dit betekent dat er € 8.100,- kan worden bijgeraamd.

Dividenduitkering Vitens

Vitens heeft over 2017 € 3,30 dividend per aandeel uitgekeerd. De gemeente Heerde heeft 16.023 aandelen in portefeuille; de totale dividenduitkering bedraagt daarmee € 52.876,-. In de raming was rekening gehouden met een dividendinkomst van € 40.000,-; dit betekent dat er € 12.900,- kan worden bijgeraamd.

Totaaloverzicht mutaties

Programma	Mutatie lasten	Mutatie baten	Saldo	i / s
Bestuur				
Bijraming benoemingsprocedure burgemeester	7.500		-7.500	i
Bijraming bestuurlijke samenwerking (Cleantech regio)	35.000		-35.000	i
Bijraming extra luchtverkenningen bosbrandbestrijding stichting Veluws Bosbrand Comité	5.000		-5.000	i
Aframing leges APV		-8.500	-8.500	i
Opbrengst controle brandkranen		8.200	8.200	i
Bedrijfsvoering				
Nadelig begrotingssaldo	902.212		-902.212	i
Bijraming secretarieleges		40.000	40.000	i
Ruimte, Ondernemen en Wonen				
Overheveling budget duurzaamheid (toevoeging reserve duurzaamheid)	-30.000	-30.000	0	i
Sponsorbijdragen klompenpadennetwerk (toevoeging reserve klompenpadennetwerk)	5.800	5.800	0	i
Aframing dwangsom		-30.000	-30.000	i
Bijraming legesinkomsten WABO		400.000	400.000	i
Bijraming asbestinventarisatie ODNV	23.747		-23.747	i
Schadeuitkering prinses Margrietschool (conform midzomeranalyse)		60.000	60.000	i
Bijraming verkoopopbrengst De Spreng (€ 199.000,- sloop- en boekwaarde; € 642.000,- toevoeging reserve gebouwen; € 184.193,- ten gunste van rekeningresultaat)	841.000	1.025.193	184.193	i
Bijraming sloopkosten Zwolseweg 51 (dekking reserve gebouwen)	24.000	24.000	0	i
Bijraming aanvullende compensatiebijdrage areaaluitbreiding Hoogwatergeul (toevoeging reserve beheer en onderhoud infrastructuur en kunstwerken voormalig projectgebied Hoogwatergeul)	1.108.347	1.108.347	0	i
Bijraming afrondingskosten project gebiedsontwikkeling (dekking reserve gebiedsontwikkeling)	38.294	38.294	0	i
Ontvangen gelden herstel degeneratieschade (toevoeging reserve degeneratieschade)	43.000	43.000	0	i
Bijraming bijdrage waterschap teveel ontvangen beheervergoeding openbare verlichting hoogwatergeul (dekking reserve cofinanciering rivierfront)	138.158	138.158	0	i
Bijraming dividenduitkering ROVA		26.300	26.300	i
Overheveling naar kostendekkende exploitatie begraven (conform midzomeranalyse)	-62.009		62.009	i
Sociaal maatschappelijk				
Bijraming onderwijsachterstandenbeleid	14.786	14.786	0	i
Bijraming rijksbijdrage volwasseneneducatie / inzet taaltrajecten en -stages)	3.177	3.177	0	i
Tegemoetkoming exploitatietekort 2017 Dorpshuis (collegebesluit 3 juli 2018)	15.000		-15.000	i
Aframing kosten zorg in natura (ZIN) jeugdzorg (conform midzomeranalyse)	-265.000		265.000	i
Bijraming afrekening subsidie Veilig Thuis 2017	5.045		-5.045	i
Bijraming werkgeversdienstverlening (dekking reserve budget re-integratie)	8.400	8.400	0	i
Bijraming bijstandsuitkeringen (conform midzomeranalyse)	200.000	70.000	-130.000	i
Bijstelling gebundelde uitkering (BUIG) (conform circulaire ministerie d.d. 1 oktober 2018)		125.034	125.034	i
Aframing bijdrage stadsbank	-20.000		20.000	i
Bijraming kosten uitkeringsadministratie Oldebroek (conform midzomeranalyse)	14.620		-14.620	i
Bijraming meerkosten sociale recherche i.v.m. overstap naar regio Stedendriehoek	17.000		-17.000	i
Bijraming woningaanpassingen (conform midzomeranalyse; bijgesteld)	180.000		-180.000	i
Bijraming kosten huishoudelijke hulp (conform midzomeranalyse)	48.500		-48.500	i
Aframing algemene voorzieningen regioondersteuning (conform midzomeranalyse)	-42.000		42.000	i
Onvoorzien				
Bijraming calamiteitenpot	50.000		-50.000	i
Overhead				
Inhuur personeel omgevingsvergunning/bouwleges	299.000		-299.000	i
Aframing budget functieboek (toevoeging aan nieuw in te stellen reserve 'functieboek')	20.000	20.000	0	i
Algemene dekkingsmiddelen				
Bijraming algemene uitkering (mei- en septembercirculaire 2018)		37.968	37.968	i
Bijraming integratieuitkering huishoudelijke hulp (mei- en septembercirculaire 2018)		16.582	16.582	i
Bijraming integratieuitkering participatie re-integratiedeel (mei- en septembercirculaire 2018)		23.700	23.700	i
Bijraming armoedebestrijding (meicirculaire 2018)		55.212	55.212	i
Bijraming integratieuitkering combinatiefunctionaris (meicirculaire 2018)		39.035	39.035	i
Bijraming O.Z.B. inkomsten		40.000	40.000	i
Aframing precariobelasting (dekking algemene reserve grondbedrijf)	-16.000	-16.000	0	i
Aframing rentekosten kort geld (conform midzomeranalyse)	-12.300		12.300	i
Bijraming dividenduitkering BNG		8.100	8.100	i
Bijraming dividenduitkering Vitens		12.900	12.900	i
Begrotingssaldo na verwerking najaarsnota 2018			-292.591	

Bijlage 1: Interne beheersing

Voortgang / beleidsontwikkeling

Interne beheersing

De gemeente Heerde streeft een zelfcontrolende organisatie na, waarbij zij voortdurend aandacht schenkt aan het verbeteren van haar procesinrichting en haar sturende en beheersende taken. Vanzelfsprekend pakt zij de aanbevelingen die zij ontvangt van haar accountant op door gericht deze aanbevelingen uit te zetten en te monitoren op welke wijze de organisatie deze aanbevelingen afweegt, oppakt en implementeert. Twee keer per jaar beoordeelt en rapporteert de Control-functie over de mate waarop de organisatie opvolging heeft gegeven aan de aan haar opgelegde aanbevelingen. Verantwoording over de mate waarop de organisatie opvolging geeft aan de opgelegde aanbevelingen door de accountant vindt in deze paragraaf plaats (verantwoording in de najaarsnota en de jaarstukken).

Ontwikkelingen op het gebied van 'Interne beheersing' binnen gemeenten

De commissie Depla heeft in 2015 een advies uitgebracht op het vernieuwde BBV (Besluit Begroting en verantwoording provincies en gemeenten). Eén van die adviezen betreft de invoering van een 'rechtmatigheidsverantwoording' door gemeenten. Momenteel bereidt het ministerie van Binnenlandse Zaken, in samenwerking met de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants, de invoering van deze rechtmatigheidsverantwoording voor. Separaat daaraan vindt er momenteel een onderzoek plaats naar het draagvlak en de vorm van de rechtmatigheidsverantwoording. Voordat tot invoer kan worden overgegaan zal wijziging plaats moeten vinden van de gemeentewet, het besluit accountantscontrole decentrale overheden en het BBV. De commissie BBV heeft in de kadernota rechtmatigheid (oktober 2017) deze toekomstige ingrijpende herziening van de kadernota aangekondigd, waarbij zij de kanttekening meegeeft dat de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording nog enkele jaren kan duren.

In de huidige situatie doet uw accountant nog een uitspraak over de financiële rechtmatigheid. Het oordeel over deze rechtmatigheid geeft zij tegelijkertijd met de getrouwheidsverklaring n.a.v. haar jaarrekeningcontrole. Met het afgeven van de rechtmatigheidsverklaring, neemt het college expliciet de verantwoordelijkheid voor het financieel rechtmatig handelen van de gemeente. Doel is dat gemeenten professionaliseren in het verantwoord omgaan met publieke middelen en dat zij daarbij mogelijkheden biedt om de service aan de inwoners (klanten) naar tevredenheid en in continuïteit te organiseren.

Een toelichting op de stand van zaken rondom de ontwikkeling en implementatie van de genoemde rechtmatigheidsverantwoording is opgenomen in deze paragraaf. Gezien het door het ministerie van Binnenlandse Zaken opgestarte onderzoek zijn er vooralsnog geen aanvullende inspanningen voor verricht.

Naast de toelichting op de ontwikkeling en implementatie van de rechtmatigheidsverantwoording blijft deze paragraaf inzicht geven in de wijze waarop de organisatie is omgegaan met de opvolging van de aanbevelingen welke zijn aangereikt door uw accountant. De bijbehorende toelichting hierop is opgenomen onder de navolgende kop 'Risicogebieden'.

Raakvlak paragraaf 'Weerstandsvermogen en risicobeheer'

De paragraaf Interne Beheersing heeft direct een raakvlak met de paragraaf 'Weerstandsvermogen en risicobeheer'. Beiden geven inzicht in de wijze waarop wij als gemeente de risico's inventariseren en hoe wij deze willen beheersen. Voor zover risico's de kwantificeren zijn, zijn deze opgenomen in de paragraaf 'Weerstandsvermogen en risicobeheer'. De procesmatige aanpak die resulteert in de rechtmatigheidsverantwoording treft u in deze paragraaf aan.

Risicogebieden

In de onderstaande tabel is zichtbaar gemaakt binnen welk risicogebied of proces verbeteringen zijn doorgevoerd en binnen welke processen nog procesverbeteringen te realiseren zijn. Aansluitend op de tabel is een toelichting opgenomen op de ontwikkelingen binnen de aangewezen risicogebieden. De openstaande aanbevelingen zijn aansluitend in tabelvorm opgenomen, waarbij in een afzonderlijke kolom de geplande realisatiedatum is toegevoegd.

Nieuwe accountant

Met ingaande van boekjaar 2017 heeft uw gemeente een nieuwe gemeentelijke accountant. De openstaande aanbevelingen zijn aangevuld met aanbevelingen die door uw nieuwe accountant zijn verstrekt.

De jaarrekeningcontrole 2017 heeft geleid tot 2 nieuwe aanbevelingen. Deze zijn in deze najaarsnota toegevoegd in de onderstaande tabel.

Risicogebied/ proces	Aanbevelingen onderhanden ten tijde van jaarstukken 2016	Aanbevelingen nieuw	Aanbevelingen afgerond, niet opgevolgd of vervangen door nieuwe aanbeveling	Aanbevelingen onderhanden
Decentralisatie rijkstaken	1			1
Planning & Control	2	2		4
Bestuurlijke samenwerking	1			1
Verbonden Partijen/ H2O	3		2	1
Wet- en regelgeving	2		1	1
Totaal	9	2	3	8

Decentralisatie rijkstaken

Met ingang van 1 januari 2015 zijn de Jeugdwet 2015, de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 en de Participatiewet 2015 in werking getreden. Gemeenten zijn per deze datum verantwoordelijk voor de uitvoering van deze wetten.

Over boekjaar 2017 is een goedkeurende controleverklaring verstrekt aan uw gemeente. Om de resterende onzekerheden zoveel als mogelijk in te perken en zodoende meer grip te krijgen op de jeugd en Wmo (nieuw) processen zijn onderstaande beheersmaatregelen ingericht of is de inrichting onderhanden:

1. Ontwikkelen methodiek jaarlastbepaling (jeugd): met ingang van dit boekjaar is de facturering conform de DBC-systematiek vervallen en is contractueel bepaald dat elke zorgaanbieder 1 maand na prestatielevering haar factuur indient. De administratieve processen zijn bij het merendeel van de zorgaanbieders zodanig ingericht, dat extrapolatie haalbaar lijkt. Voor de zorgaanbieders die haar processen nog niet op orde hebben, berekenen wij de jaarlast o.b.v. de verplichtingen, trekken we een vergelijk met de last van voorgaand jaar en treden wij zo nodig in contact met de zorgaanbieder. Er blijft echter

sprake van een schattingspost, waarbij afwijkingen mogelijk blijven. Een goede monitoring van deze extrapolatie is dan ook noodzakelijk om zodoende tijdig zicht te krijgen op afwijkingen en zo nodig de methodiek te evalueren en bij te stellen;

2. Toets op de prestatielevering: inmiddels zijn wij gestart met het ontwikkelen en inrichten van de soft controls, om zodoende de toets op de prestatielevering vast te kunnen stellen. Afronding van de implementatie vindt dit jaar plaats, opdat wij in 2019 kunnen steunen op deze ingerichte controlemaatregelen. De mix van controlemaatregelen moet nog worden bepaald en heeft betrekking op:
 - a. Transparante klachtenregistratie en bijbehorende klachtafhandeling;
 - b. Toets op geleverde prestatie door zichtbare uitvraag omtrent bevindingen en toekenningen ter zake van herindicaties;
 - c. Uitbreiden van cliëntervaringsonderzoeken met vragen rondom de prestatielevering;
 - d. Periodieke evaluaties met zorgaanbieders, waarbij de prestatielevering onderdeel uitmaakt van de besprekpunten tijdens de jaarcyclus;
 - e. Evaluaties tegengestelde belangen eigen bijdrage zorg vs ontvangen zorg;
 - f. Steunen op controlemogelijkheden die het elektronisch berichtenverkeer ons biedt.

Verbonden Partijen/Bedrijvenpark H2O

Het bedrijvenpark Hattemerbroek B.V. is als risico in beeld binnen de paragraaf Weerstandvermogen en risicobeheer (begroting en jaarstukken). Sturing op H2O vindt o.a. plaats door de regiegroep, de AVA en de RvC. Beoordeling van de grondexploitatie van de BV maakt onderdeel uit van de accountantscontrole binnen de B.V. en de accountantscontrole binnen de deelnemende gemeenten. Afstemming hierover met de accountants van de BV en de gemeenten vindt in het kader van de jaarrekeningcontrole plaats. Het proces is zodanig ingericht dat het voldoende waarborgen biedt voor een objectieve waardebeoordeling van de waarde van het bedrijventerrein H2O (inclusief herijking verliesvoorziening).

Door gemeenten Zwolle en Kampen en de provincies Gelderland en Overijssel zijn zienswijzen ingediend tegen de ontwerp bestemmingsplannen Vernieuwd Perspectief voor de plandelen Oldebroek en Hattem. Over deze zienswijzen is bestuurlijk overleg geweest in de tweede helft van 2017. De bestuurlijke afspraken zijn vastgelegd in een overeenkomst tussen de H2O-gemeenten en de provincie Gelderland. Deze overeenkomst is op 27 augustus 2018 getekend. In aansluiting daarop zijn de bestemmingsplannen door de gemeenteraden van Hattem en Oldebroek vastgesteld.

De borging van dit omvangrijke proces vindt plaats binnen de beheersmaatregelen zoals deze de afgelopen jaren zijn ingericht. Deze werpen nu hun vruchten af. Met de afronding van de aanbeveling blijven wij steunen op de ingerichte beheersmaatregelen en informeren wij u indien nodig volgens de bestaande procedures.

Bestuurlijke samenwerking (H2O/H2E/Stedendriehoek)

Per 1 september 2018 is de gemeente Heerde formeel toegetreden tot de Stedendriehoek. Momenteel bevinden we ons in de kennismakingsfase, waarbij we onze deelnemersrol eigen maken door enerzijds ons bestuurlijk en ambtelijk te positioneren in de overlegstructuur en anderzijds aansluiting te vinden in de inhoudelijke agenda en lopende programma's.

Ten aanzien van de gezamenlijke activiteiten binnen de H2O gemeenten vindt er momenteel een onderzoek, naar de herziening of herbevestiging van de afspraken over de kostenverdeling plaats. Daarmee is er duidelijkheid over:

1. de kosten van de samenwerking;
2. de afspraken voor de sturing en verantwoording/dienstverleningsovereenkomst;
3. de wijze van registreren, verantwoorden en factureren;
4. de interne procesbeheersing;
5. de controle o.b.v. duidelijke uitgangspunten.

Oplevering vindt naar verwachting ultimo 2018/primo 2019 plaats.

Per 1 januari 2018 is de Bedrijfsvoeringsorganisatie H2O (BVO) opgericht. Daarmee zijn de taken vanuit de A-dienst geformaliseerd.

Wet- en regelgeving

In december 2017 is het datalekbeleid voor de gemeente vastgesteld. Momenteel is de implementatie van de BIG onderhanden, waarin het bestaande datalekbeleid in verankerd zal gaan worden. T.a.v. de aansprakelijkheidstelling sluit deze aan op het reguliere aansprakelijkheidsproces van de gemeente.

Openstaande aanbevelingen

Een overzicht van de openstaande aanbevelingen is in onderstaande tabel opgenomen.

	Risicogebied	Aanbeveling	Realisatiedatum
1	Decentralisatie rijkstaken	Extra bezuinigingen gecombineerd met extra taken en invoering van de wet Werken naar Vermogen zullen grote aandacht van de gemeente vragen de komende tijd. Zie toe op het beschikbaar stellen van voldoende randvoorwaarden die een beheerste uitrol van de gedecentraliseerde taken waarborgen.	2019
2	Planning & Control	Actualiseer het onderhoudsplan en herreken de voorziening ¹ , rekening houdende met onderstaande uitgangspunten: • de voorziening voor groot onderhoud bestaat uit kosten die samenhangen met te plegen groot onderhoud in de toekomstige jaren (gehele looptijd); • kosten voor achterstallig onderhoud maken onderdeel uit van de exploitatie en mogen niet worden voorzien.	2019
3	Planning & Control	Stem het beheerplan af op het accommodatiebeleid en stem de onderhoudsvoorziening af op het beheerplan. Een financiële vertaling van het beheerplan is voor de bepaling van de hoogte van de voorziening noodzakelijk.	2019/primo 2020
4	Planning & Control	Stel ter grootte van €430.000,- een bestemmingsreserve in voor de dekking van de afschrijving van de toekomstige op-/afrit bij het bedrijventerrein H2O. Er dient mogelijk een maximale bijdrage te worden gedaan van €1 mln. Deze bijdrage kan volgens artikel 61 BBV worden geactiveerd en afgeschreven. Vorming dient in 2018 plaats te vinden t.l.v. de algemene reserve.	2018
5	Planning & Control	Wees alert op toerekening van facturen aan het juiste project of kostenplaats. Dit voorkomt een ogenschijnlijke overschrijding van een aanbestedingsdrempel en/of omissie in een	2019

¹ Met de ontbreken van een actueel beheerplan is de voorziening omgezet in een reserve onderhoud gebouwen. In aansluiting op de actualisatie van het beheerplan en de aansluiting op het accommodatiebeleid zal de keuze moeten worden gemaakt de reserve te handhaven, hetzij deze om te vormen naar een voorziening. Een voorzet hierover volgt naar verwachting ultimo 2019/primo 2020.

		mogelijke subsidieverantwoording (indien er sprake is van een subsidiabel project).	
6	Samenwerking H2O	Houd goed toezicht op de samengevoegde of op afstand gezette activiteiten en ontwikkel hiervoor een beheersinstrumentarium.	2019
7	Verbonden partijen/ H2O	De drie gemeenten dienen gezamenlijk bestuurlijk op te trekken om de noodzakelijke randvoorwaarden (zoals beschreven in het nieuwe perspectief) te realiseren.	2019
8	Wet- en regelgeving	Er wordt geadviseerd om een overkoepelend anti-corruptiebeleid op te stellen en te implementeren, waar nodig aangevuld met trainingen. In het verlengde hiervan wordt geadviseerd om periodiek te toetsen of de maatregelen als opgenomen in dit beleid zichtbaar worden nageleefd.	2019

Bijlage 2: Overzicht moties

Naam	Omschrijving	Portefeuillehouder	Stand van zaken	Startdatum	Einddatum
M2012-05, VVD, Bestemmingsplan Buitengebied-West	15-8-2018 15:35:43:Het college op te dragen: 1. Besluitvorming voor te bereiden voor vaststelling van criteria waaraan een landhuisbestemming dient te voldoen; 2. Door middel van een algemene publicatie de burgers in de gemeente Heerde de gelegenheid geven om een verzoek in te dienen tot het verkrijgen van de bestemming "Landhuis"; 3. In 2013 de raad een voorstel aanbieden tot vaststelling van de gevraagde en toe te kennen wijziging bestemmingen "wonen" in "wonen -Landhuis".	Jan Berkhoff	15-8-2018 15:35:38:Er is bestuurlijk afgesproken om hier nu geen prioriteit aan te geven. Deze verzoeken komen op dit moment niet voor binnen de gemeentegrenzen, en kunnen anders met een maatwerktraject van uitnodigingsplanologie worden toegepast.	16-4-2012	
M2016-10, raadsbreed Apeldoorns Kanaal	20-8-2018 13:53:17:verzoekt het college van burgemeester en wethouders om: 1. alles in het werk te stellen om de Stuurgroep Veluwekroon en de Provincie ertoe te bewegen om bij het alternatief van een vrije doorvaarhoogte van 1.30 meter het resterende budget in te mogen zetten om de brug aan de flessenbergenweg bij deze uitvoering te betrekken en in te steken op een aanbesteding waarbij de aannemers gevraagd wordt in de oplossing mee te denken 'creatief aanbesteden' wat mogelijk onvoorzien mogelijkheden kan bieden die bijdragen aan de recreatieve ontwikkeling in en rondom het Apeldoorns kanaal; 1a. waarbij ook het beweegbaar maken van de bruggen als variant wordt meegenomen; 1b. waarbij het financiële risico bij de deelnemende partijen weggeorganiseerd wordt en dit vastgelegd wordt in de aanbestedingsvoorwaarden; 1c. t.a.v. de exploitatie de risico's tussen de partners te laten verdelen; 1. samen met andere stakeholders de recreatieve ontwikkeling op en rondom het Apeldoorns kanaal uit te bouwen; 2a. concreet te maken wat reuring betekent voor de betrokken partijen; 1. samen met andere actoren (provincie, omliggende gemeenten, ondernemers) een plan te ontwikkelen om recreatieve (vaar)concepten te ontwikkelen die bijdragen aan de recreatieve versterking van onze regio; 2. samen met De Stuurgroep Veluwekroon een masterplan uit te (laten) werken en hierover te rapporteren aan de raden gelijktijdig met de aanbesteding en op basis van deze uitkomsten een gedegen onderbouwd voorstel aan de raad voor te leggen met het oog op de beheer- en onderhoudskosten; 3. de raad mee te blijven nemen in de ontwikkelingen.	Wolbert Meijer	22-10-2018 14:30:25:Het ophogen van de bruggen is op verzoek van de gemeente Heerde doorgeschoven naar 2020. Daarbij zal ook bezien worden of binnen het budget de bruggen (potentieel) beweegbaar kunnen worden. Vanuit de provinciale regeling zal de gemeente zorg moeten dragen voor een cofinanciering van 50%. Provinciale Staten hebben in juli 2018 een positief besluit genomen omtrent de toekenning van het budget voor de beleefbaarheid van het Apeldoorns Kanaal. Een volgende stap is de ondertekening van een overeenkomst met betrekking tot de uitvoering van het project. Dit is in voorbereiding.	3-10-2016	
M2017-05 raadsbreed Sportpark Molenbeek	29-8-2018 09:15:12:verzoekt het college van burgemeester en wethouders om: 1. de mogelijkheden te onderzoeken om de bestaande erfpachtovereenkomst open te breken, met als doel, te komen tot werkbare mogelijkheden om gebruik te maken van het sport complex, passend in de huidige vorm van uitoefening van sport. Met in achtname van het zoveel mogelijk beperken van overlast inwoners binnen maatschappelijke aanvaardbare normen; 2. dit traject in gezamenlijkheid met de verenigingen te ondernemen; 3. uiterlijk 1 oktober de raad te informeren over de stand van zaken.	Jan Berkhoff	29-8-2018 09:15:04:Middels memo ARI 2017-76 is de raad tussentijds geïnformeerd in juni. In de commissie van 28 mei is aangegeven dat getracht wordt in onderling overleg tot een oplossing te komen. Er is geen termijn afgesproken. Er volgt nog overleg met de stichting, belanghebbenden en de eigenaar over het organiseren van evenementen/geluidsoverlast ca.	8-5-2017	24-12-2018

Naam	Omschrijving	Portefeuillehouder	Stand van zaken	Startdatum	Einddatum
M2017-13 PvdA en D66/GL motie vlieghoogtes Lelystad Airport	20-8-2018 13:43:33:Verzoekt het college: 1. alle mogelijkheden die tot hun beschikking staan aan te wenden om de huidige voorgedragen routevarianten te wijzen vanwege de negatieve effecten van het liegverkeer van en naar Lelystad Airport op de leefbaarheid van woonkernen in gemeente Heerde en omliggende woonkernen in de buurgemeenten, alsmede op de Veluwe; 2. om de samenwerking te blijven zoeken met andere gemeenten in Overijssel en Gelderland die que ligging in een soortgelijke situatie verkeren; 3. deze motie te delen met de gemeenteraden van de Provincies Overijssel en Gelderland die que ligging in een soortgelijke situatie verkeren; 4. deze motie te delen met Gedeputeerde Staten alsmede Provinciale Staten Gelderland; 5. te onderzoeken of en welke mate de milieueffect rapportage onvolledig is omdat over een grotere afstand op 1800 meter wordt gevlogen dan oorspronkelijk voorzien. En wanneer er sprake is van een onvolledigheid van het m.e.r., aansluiting te zoeken bij een mogelijk kort geding dat Vliegveld Teuge en haar aandeelhouders tegen de staat wil houden.	Fred de Graaf en Wolbert Meijer	30-8-2018 09:29:16:Op 6/10 is de aangenomen motie door de griffie doorgestuurd naar de gemeenten in de provincies Overijssel en Gelderland, Gedeputeerde Staten en Provinciale Staten Gelderland. Sindsdien is er veel gebeurd. De raad is daarvan op de hoogte gehouden door middel van actieve raadsinformatiebriefjes. In februari 2018 heeft de Minister uitstel van de opening van Lelystad Airport aangekondigd en zijn de vliegroutes enigszins verlegd. Ook is overleg aangekondigd met de 4 noordelijke gemeenten van de Veluwe Elburg, Oldebroek, Hattem en Heerde. Dit gaat plaatsvinden op 25 mei 2018. Daarnaast is ook het overleg tussen de vier gemeenten voortgezet. Afspraak is om samen op te blijven trekken. De provincie is ook bij dit overleg betrokken. Daarnaast wordt ook deelgenomen aan het provinciaal overleg. Op bestuurlijk niveau wordt rechtstreeks overleg gevoerd met het Ministerie. Het rijk heeft een wijziging van het Luchthavenbesluit in voorbereiding. Deze wordt binnenkort verwacht. Een memo ARI is verzonden.	9-10-2017	
M2018-03.2, raadsbreed, Multifunctionele accommodatie in Wapenveld	31-8-2018 08:49:04:Verzoekt het college om: 1. met een kleine werkbare werkgroep van gemeente en betrokken organisatie vanuit Wapenveld, het uitvoeringsplan te maken voor de realisatie van een multifunctionele accommodatie in het centrum van Wapenveld; 2. dit uitvoeringsplan te maken ten behoeve van de aanbieders van algemene voorzieningen, inloop- en ontmoetingsplek, bibliotheek en welzijnsarrangementen; 3. daarvoor in gesprek te gaan met de verhuurders van bv de leegstaande panden aan het vd Polleplein; 4. in de totstandkoming van de perspectiefnota 2019 te voorzien in een kaderstelling voor de ontwikkeling van huisvesting van de Hof van Cramer en in de aanloop naar de begroting 2019 hiertoe met een voorstel te komen; 5. de commissie van 18 juni 2018 op de hoogte te stellen van de verordeningen in het overleg, om tot een uitvoeringsplan te komen.	Jan Berkhoff	31-8-2018 08:48:53:We zijn in gesprek met een vertegenwoordiging van de Hof van Cramer en de Dorpsraad. Er zijn opties voor de korte en lange termijn met een masterplan voor het centrum van Wapenveld. Zodra bekend is voor welke optie we in gezamenlijkheid als gemeente en partijen gaan komt het college met een voorstel.		
M2018-05, D66/GL, integraal (financieel) beheer gemeentelijke gebouwen	11-7-2018 14:09:38:Verzoekt het college: 1. op korte termijn beleid te ontwikkelen en de raad hierin mee te nemen, door: 2. toe te werken naar een Integraal Beheerplan Gebouwen. Met dit plan wordt inzicht gegeven in de kwantiteit en kwaliteit van de gemeentelijke vastgoed en op de wijze waarop het beheer en onderhoud wordt uitgevoerd in meerjarenperspectief; 3. hierin ook het beleid tot verkoop of functieverandering van bezit via uitnodigingsplanologie of anderszins op te nemen; 4. in de financiële paragraaf van dit integraal beheerplan gebouwen, waar mogelijk de restwaardesystematiek zoals bij de Heerd. toe te passen en 5. de financiële verordening hiertoe aan te passen en aan de raad voor te leggen, zoals reeds in toegezegd bij de behandeling van de vorige jaarstukken;	Cegerek Yasemin	Geen stand van zaken.	9-7-2018	

Bijlage 3: Afkortingenlijst

APV	=	Algemeen Plaatselijke Verordening
Arbo	=	Arbidsomstandigheden
BAG	=	Basisregistratie Adressen en Gebouwen
BBV	=	Besluit Begroting en Verantwoording
BGT	=	Basiskaart Grootschalige Topografie
BNG	=	Bank Nederlandse Gemeenten
BTW	=	Bruto Toegevoegde Waarde
BV	=	Besloten Vennootschap
CAK	=	Centraal Administratie Kantoor
CAO	=	Collectieve arbeidsovereenkomst
CJG	=	Centraal Jeugd en Gezin
DigiD	=	Digitale identiteit
e.d.	=	en dergelijke
e.v.	=	en verdere
EMU	=	Economische en Monetaire Unie
etc.	=	et cetera
Fido	=	Financiering decentrale overheden
fte	=	fulltime-equivalent
GBA	=	Gemeentelijke Basis Administratie
GGD	=	Gemeenschappelijke gezondheidsdienst
GGZ	=	Geestelijke gezondheidszorg
GPR	=	Gemeentelijke Praktijk Richtlijn
GVVP	=	Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan
H2O	=	Hattem, Heerde en Oldebroek
HV	=	Huishoudelijke Verzorging
i.o.	=	in oprichting
ICT	=	informatie- en communicatietechnologie
m2	=	vierkante meter
M2A	=	project modernisering applicatielandschap
mbo	=	middelbaar beroeps onderwijs
MPG	=	Meerjaren Prognose Grondexploitatie
NHR	=	Nieuwe Handels Register
NOG	=	Noord- en Oost Gelderland
o.a.	=	onder andere
OZB	=	Onroerende Zaak Belasting
PGB	=	Persoonsgebonden budget
RO	=	Ruimtelijke ontwikkeling
ROVA	=	Regionale Organisatie Verwijdering Afvalstoffen
UWV	=	Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen
VNG	=	Vereniging van Nederlandse gemeenten
VNOG	=	Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland
VOF	=	Vennootschap onder firma
VTH	=	Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
Wabo	=	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
WMO	=	Wet Maatschappelijke Ondersteuning
WOZ	=	Wet Onroerende Zaken
Wsw	=	Wet sociale werkvoorziening
WWB	=	Wet Werk en Bijstand